

INFORMAȚII PRIVIND ISTORIA ORAȘELOR

Nr. 201

Sibiu, august 2025

PROCES-VERBAL
încheiat în ședința Comitetului
Comisiei de Istorie a Orașelor din România, Sibiu (online)
23 iunie 2024, orele 17,00–19,00

Sunt prezenți următorii membri ai Comitetului CIOR: Iosif Marin Balog, Liliana Cazacu, Vasile Ciobanu, Julia Derzsi, Daniel Dumitran, Teodor Octavian Gheorghiu, Dan Dumitru Iacob, Alexandru Nicolaescu, Carmen Oprescu, Toader Popescu, Laurențiu Rădvan și Anda-Lucia Spânu.

Dan Dumitru Iacob, președintele CIOR, propune ordinea de zi a ședinței Comitetului CIOR:

1. Detalii despre organizarea sesiunii CIOR din 2025; propuneri pentru organizarea sesiunilor din 2026 și 2027.
2. Situația membrilor CIOR (aprobarea noilor înscrieri în CIOR; situația membrilor propuși pentru excludere din CIOR).
3. Situația financiară a CIOR și a Asociației „Civitas Nostra”.
4. Proiectele și publicațiile CIOR: situația revistei „Historia Urbana”.
5. Premiarea cu medalia CIOR (aprobarea fondurilor pentru premiere).
6. Diverse.

1. Prezentarea și adoptarea ordinii de zi a ședinței Comitetului CIOR

Ordinea de zi a fost aprobată în unanimitate.

2. Detalii despre organizarea sesiunii CIOR din 2025; propuneri pentru organizarea sesiunilor din 2026 și 2027

Președintele CIOR deschide discuția despre sesiunea CIOR din 2025, subliniind faptul că manifestarea științifică ar fi trebuit să se desfășoare la Universitatea de Arhitectură și Urbanism

„Ion Mincu” din București, dar, din motive obiective, acest lucru nu s-a putut realiza, astfel că s-a luat decizia organizării în formatul online. Conceptul tematic al sesiunii a fost realizat de dl Toader Popescu, căruia îi mulțumește pentru implicare. Programul sesiunii a fost afișat pe site-ul CIOR. În ceea ce privește sesiunile din anii 2026 și 2027, dorește să păstreze proiecția pentru organizarea acestora din dorința de a nu mai fi luați pe nepregătite, rămânând ca variantă de avarie și formatul online. Din acest motiv așteaptă implicarea membrilor comitetului CIOR pentru a prospecta și analiza ce variante ar fi pentru organizarea sesiunilor din anii viitori, în special în identificarea partenerilor instituționali. În funcție de aceste propuneri se pot creiona temele sesiunilor, pentru a fi adaptate și la cerințele instituțiilor partenere. Dl Iacob afirmă că o variantă ar fi desfășurarea la Galați, deoarece în acest oraș nu s-a desfășurat niciodată o sesiune a CIOR. De asemenea, colegi de la Craiova și-au manifestat dorința de a organiza o viitoare sesiune a CIOR, dar situația financiară a partenerilor din acest oraș este incertă. Cu toate acestea, la Craiova se găsește un grup de cercetători care lucrează pe teme de istoria orașelor. Trebuie deschise mai multe punți de legătură cu colegii din Oltenia pentru că CIOR are puține contacte cu cei care se ocupă de istoria orașelor în această zonă.

Dl. Rădvan intervine în discuție și afirmă că Iașul constituie o posibilitate de rezervă în cazul în care nu avem alte variante. Muzeul Municipal „Regina Maria” Iași sau Primăria Orașului Iași sigur vor susține organizarea unei viitoare sesiuni, chiar și anul viitor. De asemenea, Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” poate fi cooptat ca partener.

Dl Iacob subliniază că CIOR a avut și are o relație bună cu Muzeul Municipal „Regina Maria” Iași, problema ar fi că manifestările acestei instituții sunt organizate în august, în plină vacanță, ceea ce ar putea reprezenta un impediment. Dl Rădvan este de părere că pot fi negociate și alte date. Dl Iacob crede că nu ar fi o problemă să se organizeze sesiunea la Iași, dacă nu anul viitor, atunci peste doi ani, deoarece acolo este un centru efervescent în ceea ce privește cercetările legate de istoria orașelor. Subliniază însă că și-ar dori organizarea sesiunii din anul 2026 într-un oraș unde nu s-a mai desfășurat, deoarece se mai pot recruta și alți membri în CIOR, dar și pentru a cunoaște nivelul cercetărilor legate de istoria orașelor din zonele respective.

Dna Derzsi susține că la Sibiu am putea organiza sesiunea, împreună cu Muzeul Național Brukenthal, deoarece v-a exista un proiect comun al ICSU cu acesta legat de istoria vechii primării a orașului Sibiu. De exemplu, în parteneriat cu Primăria Orașului Sibiu, am putea avansa o sesiune cu tema legată de „primăriile și primarii orașelor”.

Dl Dumitran avansează posibilitatea unei colaborări între Consiliul Județean Alba sau Primăria Municipiului Alba Iulia, în parteneriat cu Muzeul Palatului Principilor Transilvaniei care ar putea găzdui o conferință a CIOR.

Dl Iacob reține ideile avansate. Cei care le-au propus pot demara discuțiile pentru a urmări și disponibilitatea partenerilor potențiali și condițiilor de organizare. Ar fi ideal ca până la finalul anului în curs să avem date concrete, măcar pentru organizarea sesiunii din anul 2026.

Dl Ciobanu afirmă că ar trebui aprobată o ordine de priorități. Cel mai indicat ar fi organizarea sesiunii la Craiova, deoarece în această zona situația membrilor este mai problematică. Apoi ar fi Iașul, unde am mai fost cu 10 ani în urmă, iar apoi Alba Iulia.

Dl Iacob spune că ține legătura cu reprezentanții din Craiova, recrutând și câțiva membri pentru CIOR, șansele de organizarea unei sesiuni la Craiova sunt minime în perioada următoare, deoarece Institutul Academiei din oraș, trece printr-o perioadă de evaluate și restructurare. Dacă situația se va schimba în următorii doi ani, vom încerca să organizăm atunci o sesiune CIOR la Craiova. Nemaifiind discuții la acest punct se trece la următorul.

3. Situația membrilor CIOR (aprobarea noilor înscrieri în CIOR; situația membrilor propuși pentru excludere din CIOR)

Dl Iacob menționează că avem două cereri de înscriere care trebuie aprobate, ale dlor Cezar Petre Buiumaci și Mihai Gicoveanu. Prezintă cele mai importante lucrări din domeniul istoriei orașelor ale celor doi, iar la final propunerile pentru înscrierea în CIOR sunt acceptate în unanimitate de membrii prezenți ai Comitetului CIOR.

În ceea ce privește situația membrilor CIOR, dl Iacob subliniază că l-a rugat pe secretarul CIOR, Alexandru Nicolaescu, să realizeze o statistică referitoare la acest aspect. Analizând datele, s-a constatat că sunt 136 de membri ai Comisiei, din care 44 nu au mai plătit taxele de peste 15 ani, iar cu alții s-a pierdut legătura. Au fost trimise adrese către aproape 50 de persoane, din care au răspuns doar 7, dar se dorește luarea legăturii și cu cei care nu au răspuns, în măsura posibilităților. Doar 46 de membri sunt efectiv activi. Am discutat în cadrul Adunării Generale de la Cluj-Napoca, desfășurată anul trecut, despre excluderi, dar acest termen de excludere sună prea punitiv și nu asta este intenția noastră, ci de-a reglementa o situația administrativă. Sunt membri vechi care au fost foarte activi în cadrul Comisiei, dar retrăgându-se la pensie sau din alte cauze și-au restrâns activitatea științifică, iar din acest motiv ei nu pot fi sancționați doar pentru că nu și-au plătit taxele sau nu au mai participat la activitățile CIOR. Din acest considerent, președintele CIOR propune realizarea a două liste, una pentru membrii CIOR activi și alta separată, pentru foștii membri, cu posibilitatea de a putea trece de pe o listă pe alta. Subliniază că, în ultimele zile, a primit semne de la unii colegi, care prin intermediul terților au reluat legătura cu cei cu care pierdusem contactul, motiv pentru care mai trebuie acordată o șansă celor care doresc să redevină activi. Dl Iacob este de părere că o parte dintre membri s-au înscris din entuziasm sau nu mai au preocupări de istoria orașelor, de aceea ei nu vor mai dori să activeze. Solicită părerea participanților la ședință privind acest aspect.

Dna Spânu afirmă că din lista trimisă poate contacta câteva persoane, subliniind că unii dintre ei chiar s-au înscris din entuziasm. Dl Iacob le cere tuturor membrilor Comitetului CIOR să ia legătura personal cu cei pe care-i cunosc și să-i întrebe dacă mai doresc sau nu să mai activeze în CIOR. În discuție intervine și dna Oprescu care afirmă că a luat legătura cu doi membri propuși spre excludere, aceștia exprimându-și motivația de a rămâne în Comisie.

Dna Derzsi subliniază că trebuie să vedem ce prevede Statutul CIOR. Nu putem exclude membri pe o procedură care nu este conformă cu Statutul. Dacă ne decidem ca plata să fie o cauză pentru excludere, să menționăm acest principiu expres. De asemenea, să prezentăm beneficiile de a fi membru al CIOR. Dl Nicolaescu afirmă că ne bazăm pe deciziile adoptate în cadrul Adunării generale de la Cluj care prevăd și statuează principiul excluderilor, afirmând că neplata taxei nu este principalul motiv de excludere pentru cei în cauză, ci acela al neimplicării în activitățile CIOR. Faptul că nu au răspuns la mesajele oficiale trimise în ultimii 8 ani a fost și el luat în calcul. Dl Iacob afirmă că art. 10 al Statutului susține excluderea. Din nou, subliniază că excluderile nu sunt o pedeapsă, ci s-a recurs la acest procedeu pentru a rezolva o problemă administrativă. Din punct de vedere al beneficiilor, este vorba despre aderarea la o organizație profesională de profil cu care te solidarizezi, o sprijini prin activitatea științifică și financiar; alte beneficii nu există. Dumnealui subliniază că își dorește să dinamizeze activitatea printr-o implicare mai semnificativă a colegilor care au adoptat o anumită pasivitate, iar, în ceea ce-i privește pe cei care nu mai au interes, cel mai bine ar fi să ne separăm drumurile.

Dl Dumitran întreabă dacă nu este utilă o verificare a adreselor actuale. Intervin în discuție dnii Iacob și Nicolaescu care afirmă că sunt puține adrese care nu sunt active/corecte. Dl Dumitran

precizează că poate furniza o parte din adresele necunoscute, pentru a limita lista celor care doresc să continue în cadrul Comisiei. Dl Iacob consideră că ajutorul este binevenit, subliniind că vom mai trimite o circulară în acest sens. De asemenea, dorește ca cei prezenți să decidă dacă este viabilă realizarea celor două liste despre care s-a discutat anterior, una cu membri activi și una cu foști membri, acestea urmând să fie postate și pe site-ul CIOR. Dna Spânu afirmă că ideea celor două liste este bună, dar între timp să mai luăm legătura cu cei care nu au răspuns. Dl Gheorghiu este de acord cu cele două liste, dar cea cu foști membri duce la ideea că au fost excluși, de aceea poate ar fi bine să găsim o altă formulare, cum ar fi „membri inactivi”. Dl Popescu intervine și spune că cei care sunt inactivi ar trebui considerați formal excluși, deoarece ideea este de a face diferențele clare mai ales că Statutul ne permite acest aspect, indiferent de rolul trecut sau activitatea celor în cauză. Dacă de 20 de ani nu au mai fost activi, înseamnă că nu îi mai interesează Comisia. Dl Iacob este de acord, reafirmând că avem articolul din Statut pentru a putea recurge la excluderi, dar pentru că la ultimul apel unii au dorit să-și reia activitatea sau cu unii nu s-a putut lua legătura se va proceda la o amânare a deciziei până la lămurirea cât mai exactă a situației, de sperat că până la următoarea ședință a Comitetului, iar atunci urmează să luăm în discuție decizia de excludere care este statutară. Deoarece nu mai sunt intervenții la acest punct, se trece la următorul.

4. Situația financiară a CIOR și a Asociației „Civitas Nostra”

Conform extrasului de la finalul lunii mai 2025, în bugetul Asociației „Civitas Nostra” erau peste 34 000 de lei. Suma este în scădere cu aproximativ 10 000 de lei față de situația de anul trecut între timp, s-au realizat cheltuieli mari, deoarece au fost comandate la Imprimeria Națională 20 de medalii, costul lor fiind de aproximativ 5 500 de lei, sumă care apare în facturile aferente. Pe lângă această cheltuială, s-a mai plătit tiparul revistei „Historia Urbana”, care a costat peste 1 600 de lei, iar alte costuri au fost reprezentate de taxele de administrare a contului bancar, onorariul contabilei, care a crescut și el de câteva luni, pentru că se impun bilanțuri trimestriale nu lunare ca până în prezent, costurile respective urcând de la 250 de lei la 600 de lei anual. Costurile de administrare au devenit tot mai ridicate, iar veniturile tot mai scăzute. Anul trecut au fost cheltuieli și cu premiile CIOR, din acest motiv dorim și reglementarea situației membrilor, pentru a ști pe ce venituri ne bazăm. O parte din încasări au provenit și din redirectionare impozitului pe venit. Donații nu am mai primit de mai bine de doi ani. S-au acumulat și niște creanțe, existând colegi care și-au achitat cotizațiile pe ultimii cinci ani, astfel că trebuie să păstrăm ideea de economisire. Încă stăm bine, putem să ne gestionăm activitatea, să sprijinim revista „Historia Urbana”, să acordăm premii și medalii. Dar, dacă v-a fi cazul să sprijinim și sesiuni ale CIOR sau cele ale Comisiei Internaționale de Istoria Orașelor, atunci bugetul se va diminua considerabil. Dl Iacob afirmă că v-a preciza cifrele exacte ale situației financiare în Raportul CIOR pe care îl va prezenta în cadrul Adunării generale a CIOR (publicat în cadrul acestui buletin). După finalizarea informării se trece la punctul următor.

5. Proiectele și publicațiile CIOR: situația revistei „Historia Urbana”

Dl Iacob precizează că s-a informat despre situația proiectelor principale ale CIOR, afirmând că unele proiecte sunt în întârziere, deoarece sunt mai greu de gestionat. Proiectele precum *Atlasul istoric al orașelor din România*, *Dicționarul istoric al orașelor din România* și *Bibliografia istorică a orașelor din România* sunt proiecte ale ICSU Sibiu, dar pentru că avem colaboratori ai CIOR, sau au fost inițiate de președinți sau membri ai CIOR, sunt prezentate informații despre evoluția proiectelor și în cadrul CIOR, mai ales că suntem și interpelați în această privință de către colaboratorii proiectelor. Referitor la *Atlasul istoric al orașelor din România*, trenează lucrările la Târgu Secuiesc, deoarece este o situație dificilă pentru că bibliografia este în limba maghiară, fiind

necesare completări, intervenții, corecturi, chiar dacă lucrarea este aproape în totalitate scrisă. Nu a fost găsit timpul necesar pentru finalizare deoarece se lucrează, în paralel, la mai multe proiecte, iar colectivul este redus, format din trei persoane. De asemenea, o problemă majoră este lipsa unui cartograf profesionist, fiind foarte greu de angajat un asemenea cercetător. Fără un cartograf este greu de realizat lucrarea la standardele europene actuale, deoarece cei implicați nu pot lucra în programe cartografice specifice. O altă problemă foarte mare este cea financiară, lucrarea fiind una costisitoare, din cauza formatului mare, a hârtiei, tiparului etc. De exemplu, pentru atlasul dedicat orașului *Roman*, numai tiparul a costat aproximativ 6 000 de euro, plus diseminarea, traducerea etc. Astfel că, lipsa bugetului, pe care Academia Română nu ni-l poate pune la dispoziție, îngreunează realizarea proiectului. În privința *Dicționarului istoric al orașelor din România*, situația este înghețată, afirmând că nu cunoaște mai multe detalii, dar se încearcă identificarea deblocării situației proiectului, mai ales că acesta este elaborat în proporție de aproximativ 90%. Dna Spânu afirmă că pentru Țara Românească și Moldova fișele sunt la nivelul anului 2016. Dl Iacob menționează că se va decide în cadrul ICSU, între coordonatori și conducerea Institutului, ce se va întâmpla cu proiectul. În ceea ce privește *Bibliografia istorică a orașelor din România*, există un calendar pentru publicare, fiind mai multe volume realizate în diverse stadii. Spere finalul acestui an un volum va fi predat la tipar, iar altul anul viitor. În această privință nu crede că vor fi surprize sau întârzieri.

În privința revistei „*Historia Urbana*”, anunță că a apărut numărul pe anul 2024, un număr consistent de aproape 400 de pagini. Sumarul și recenziile pot fi consultate deja pe site-ul CIOR, iar în CEEOL a fost încărcat conținutul complet al acestui volum. În ceea ce privește, volumul pe anul 2025, portofoliul este strâns și se lucrează la partea editorială. Din păcate suntem deficitari la prezentări și recenzii de carte. Îi roagă pe cei prezenți să trimită în maxim două luni astfel de materiale, chiar și de prezentări de activități științifice de istorie urbană, arhitectură, urbanism, expoziții etc. Apreciază că este nevoie de colaborări pentru că la Sibiu ajung puține cărți din domeniul istoriei orașelor sau istoriei urbanismului și arhitecturii urbane și, prin urmare, nu avem toate datele despre noutățile din domeniile enunțate. Același nucleu de cercetători nu poate realiza toate prezentările și recenziile, deoarece nu au competențele necesare, fiind în afara domeniului și a specializării lor. Este normal să avem și colaborări din cadrul CIOR, mai ales din teritoriu. Revista se menține la un nivel ridicat, fiind destul de bine cotate având în vedere profilul ei. Chiar astăzi, dna Spânu a obținut de la CEEOL datele cu accesările revistelor ICSU SIBIU din care se vede că „*Historia Urbana*” a acumulat, până în acest moment, aproximativ 1 700 de accesări, ceea ce nu este rău. De asemenea, indicele de evaluare de la Index Copernicus este la mijlocul valorilor, ceea ce pentru o revistă din domeniul socio-umane este bine. Avem și DOI-ul implementat. În ceea ce privește tirajul, dorim să-l menținem la 50 de exemplare tipărite, cu mențiunea că Editura Academiei Române ne trimite doar două exemplare, restul fiind suplimentat din fondurile Asociației „*Civitas Nostra*”.

Dl Rădvan subliniază importanța revistei, faptul că este indexată în mai multe baze importante de date, inclusiv SCOPUS și EBCSCO, fiind benefic pentru cei din mediul universitar și academic, mai ales în sfera noilor evaluări instituționale, unde articolele apărute în „*Historia Urbana*” contează foarte mult. De aceea este necesar să susținem în continuare revista CIOR. De la an la an periodicul a crescut, existând interes pentru publicarea în acesta și din afara țării, motiv pentru care îl felicită pe dl Iacob pentru munca depusă în cadrul redactării revistei.

Dl Iacob mulțumește pentru aprecieri și spune că „*Historia Urbana*” se susține și din propriul ei succes, confirmând că a primit din ce în ce mai multe materiale din exteriorul României. De asemenea, în ceea ce privește trierea materialelor publicate, afirmă că a încercat să nu publice doar

articole de istorie, ci și de urbanism și arhitectură. Îmbucurător este faptul că, în ultimii ani, s-a conturat și un interes constant pentru publicarea unor articole de cartografie urbană care valorifică sursele cartografice primare, iar în cadrul accesărilor acestea din urmă au o pondere destul de însemnată. Subliniază că redacția încurajează și publicarea unor surse diplomatice sau administrative din domeniul istoriei urbane. Este de părere că nu putem transforma revista într-una de top internațional, pe de o parte pentru că trebuie să păstrăm profilul predominant național pentru care a fost creată revista, iar pe de altă parte din cauză că nu dispunem de infrastructura și suportul material și logistic necesar. Cu toate acestea, „Historia Urbana” este indexată în șase baze de date internaționale.

Dna Oprescu întreabă dacă pot fi publicate în „Historia Urbana” și materiale care nu au fost susținute la sesiunile de comunicări ale CIOR. Dl Iacob spune că da, în revistă pot fi publicate și materiale ale specialiștilor care nu sunt membri ai Comisiei sau care nu au participat la sesiunile sale anuale, ideea este să corespundă profilului revistei, adică să se înscrie în domeniile istoria orașelor, istoria urbanismului, istoria arhitecturii și să întrunească calitățile științifice uzuale, precum și să treacă de sistemul peer-review. Menționează însă că lucrările care au fost susținute la sesiunile anuale au prioritate, dar numai după ce trec de procesul de recenzare. Oricine dorește poate să trimită articole, studii sau prezentări și recenzii de carte, deoarece sunt strânse materiale și pentru numărul viitor. Nu mai sunt intervenții la acest punct, trecându-se la următorul.

5. Propuneri de volume / personalități pentru premiarea cu medalia CIOR

Președintele CIOR afirmă că pentru premiile din acest an a cerut încă de la ședința din februarie o listă cu propuneri, însă singurul care a trimis în mod constant astfel de propuneri a fost dl Vasile Ciobanu, iar de data aceasta, a trimis o listă de 10 lucrări. Unele au fost foarte nișate, altele au avut titluri demne de romane beletristice, astfel că nu au putut fi luate în considerare. De pe această listă președintele CIOR a selectat un volum. În ultimele zile, dl Gheorghiu a mai propus un volum de urbanism. Pentru că voturile pentru premiere au fost deja exprimate, s-a decis premierea volumului care a întrunit majoritatea membrilor comisiei de premiere. Dl Iacob, așteaptă ca propunerile viitoare să fie realizate mult mai din timp, iar cărțile să fie trimise la biblioteca CIOR pentru a putea fi consultate. Solicită aprobarea pentru scoaterea sumei de 1 000 de lei pentru premierea lucrării din acest an. Toți cei prezenți sunt de acord cu retragerea din cont a sumei necesare premierii.

6. Diverse

Dl Iacob subliniază că ar fi bine să se disemineze informația legată de sesiunea internațională organizată de dl Dumitran la Alba Iulia în cursul anului trecut, despre istoria cimitirelor evreiești, printr-o semnalare publicată în „Historia Urbana”, numărul anului în curs.

Deoarece nu mai sunt intervenții, dl Iacob le mulțumește celor prezenți și închide ședința Comitetului CIOR.

A consemnat Alexandru Nicolaescu

PROCES-VERBAL
încheiat în Adunarea generală a membrilor
Comisiei de Istorie a Orașelor din România și ai
Asociației „Civitas Nostra”. Societate pentru Studiul Istoriei Orașelor,
Sibiu (online), 26 iunie 2025, orele 17,00–19,00

Adunarea se desfășoară cu ocazia sesiunii anuale de comunicări științifice a CIOR, cu titlul „Periferia, zona suburbană și relația cu teritoriul în evoluția orașelor”, organizată la Sibiu, 26–27 iunie 2025 (online). Sunt prezenți membri ai CIOR și „Civitas Nostra”, simpatizanți și invitați: Emil Anghel, Irina Calotă, Liliana Cazacu, Mihai-Anatolii Ciobanu, Vasile Ciobanu, Julia Derzsi, Alexandra Frățiman, Teodor Octavian Gheorghiu, Viorel Gheorghe, Marian Horvat, Nicoleta Însurățelu, Dan Dumitru Iacob, Bogdan Mateescu, Andrei Melinte, Irina Nemțeanu, Alexandru Nicolaescu, Carmen Oprescu, Toader Popescu, Răzvan Pop, Laurențiu Rădvan, Alexandra Teodor, Maria Emilia Țiplic, Anda-Lucia Spânu și Mariana Vlad.

Domnul Dan Dumitru Iacob, președintele CIOR, propune următoarea ordine de zi a Adunării generale:

1. Prezentarea și adoptarea ordinii de zi a Adunării generale.
2. Conferirea Medaliei pentru cercetarea istoriei orașelor pe anul 2025.
3. Raport asupra activității CIOR și a Asociației „Civitas Nostra” pentru perioada 21 iunie 2024 – 26 iunie 2025.
4. Discuții, propuneri, aprobarea raportului prezentat.
5. Stabilirea temei și a locului viitoarei sesiuni anuale a CIOR.
6. Diverse.

1. Prezentarea și adoptarea ordinii de zi a Adunării generale

Ordinea de zi a fost adoptată în unanimitate.

2. Conferirea Medaliei pentru cercetarea istoriei orașelor pe anul 2025

În continuare se trece la ceremonia acordării medaliei pentru cercetarea istoriei orașelor pe anul 2025, care este conferită lucrării *Giurgiu de la cetate la oraș. Epoca modernizării (1830–1860)* (Giurgiu: Editura Integral, 2023), 256 p., autor Bogdan Mateescu. Dl Dan Dumitru Iacob citește *Laudatio* pentru lucrarea premiată (aceasta este publicată integral în actualul număr al IIO), apoi transmite virtual autorului, medalia, diploma și premiul (acestea urmând a fi expediate prin curier), îl felicită și îl invită să spună câteva cuvinte. Dl Mateescu mulțumește pentru premiul primit și prezintă câteva informații despre laboratorul de cercetare al volumului premiat.

Dl Iacob îi dorește multă sănătate și putere de muncă în continuare. Ceremonia de premiere este încheiată.

3. Raport asupra activității CIOR și a Asociației „Civitas Nostra” pentru perioada 22 octombrie 2023 – 20 iunie 2024

Președintele CIOR, dl Dan Dumitru Iacob, prezintă Raportul de activitate al Comisiei și al Asociației „Civitas Nostra”, pentru perioada 21 iunie 2024 – 26 iunie 2025, pe care l-a supus dezbaterii și aprobării Adunării generale. Raportul integral este anexat la finalul acestui proces-verbal.

4. Discuții, propuneri, aprobarea raportului prezentat

Adunarea aprobă în unanimitate bilanțul CIOR și al Asociației „Civitas Nostra” și descarcă de gestiune conducerea pentru perioada raportată.

5. Stabilirea temei și a locului viitoarei sesiuni anuale a CIOR

Dl Iacob informează că la ultima ședință a Comitetului CIOR au fost propuse câteva idei și locuri pentru organizarea viitoarelor sesiuni ale CIOR. Ar fi de luat în calcul Sibiu, unde s-ar putea organiza sesiunea în colaborare cu Muzeul Național Brukenthal, Iașul, în parteneriat cu Muzeul Municipal „Regina Maria” Iași și Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” și Alba Iulia, unde am putea avea colaborări cu Muzeul Palatului Principilor Transilvaniei și autoritățile locale. Solicită celor prezenți și alte idei, sugestii, propuneri care au șanse să se concretizeze până spre finalul anului în curs, sau dacă cineva poate tatona terenul pe lângă autoritățile și instituțiile culturale sau de cercetare, în vederea găzduirii sesiunilor viitoare ale Comisiei. Dl Gheorghiu întreabă dacă se dorește organizarea la Buzău, deoarece ar putea discuta despre acest aspect. Dl Iacob reține și această idee. Dl V. Ciobanu reamintește că s-a discutat și despre organizarea sesiunii la Craiova, insistând pe alegerea acestui oraș pentru că acolo nu a fost organizată nici o sesiune a Comisiei. Dl Iacob afirmă că ține legătura cu colegii din Craiova, dar este varianta cu cele mai mici șanse de concretizare în următorii doi ani, deoarece există o problemă cu partenerii de acolo. Dorește să se discute despre cele mai fezabile idei de organizare, care sunt cele de la Sibiu, Alba Iulia, Iași și Buzău. Afirmă că atunci când se vor concretiza și contura ideile se va organiza o ședință a Comitetului CIOR care va lua o decizie în acest sens. În privința temelor sesiunilor viitoare, există o listă de pe care pot fi alese acestea, dar orașul gazdă poate veni cu propuneri proprii și este mai bine să stabilim tema după ce vom alege locul și partenerii viitoarei sesiuni. Solicită și alte propuneri sau intervenții. Dl Gheorghiu afirmă că după alegerea locului de desfășurare a sesiunii, putem solicita participanților să suporte o parte din costurile aferente organizării pentru a fi posibilă realizarea acesteia. Dl Iacob crede că se poate percepe o taxă de participare, însă în cazul în care efortul financiar ar fi foarte consistent, o parte dintre doritori nu-și vor putea permite costurile. Dl Derzsi spune că am putea încerca organizarea și în orașele mai mici, deoarece acolo costurile cu cazarea ar putea fi mai scăzute, mai ales că am putea avea ca parteneri muzeele sau autoritățile locale.

Dl M.A. Ciobanu afirmă că suportarea cazării de către participanți nu este o soluție bună, deoarece pentru unii dintre potențialii doritori drumul și cazarea reprezintă un efort prea mare, mai ales pentru tinerii cercetători. Reiterează ideea că sesiunea s-ar putea desfășura la Iași, deoarece există deschidere la Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” și la Muzeul Municipal „Regina Maria” Iași, chiar și la Primăria Orașului Iași. Dl Iacob subliniază că Iașul rămâne una din destinațiile posibile, dar nu trebuie să decidem acum, pentru că trebuie să aflăm condițiile de la cei care ne pot ajuta. Dumnealui crede că prin toamnă, cei care au venit cu propunerile ar trebui să prezinte mai multe informații și atunci vom putea lua o decizie finală în cadrul unei ședințe a Comitetului. În acest moment și-a dorit doar să strângă propunerile și le mulțumește celor care le-au avansat. Dl V. Ciobanu afirmă că cea mai sigură posibilitate este cea a organizării online, având în vedere situația financiară generală. Dl Iacob spune că aceasta este ultima variantă care trebuie luată în calcul, deoarece nu-și dorește ca aceasta să fie soluția permanentă, considerând că este mai bine să ne întâlnim și față în față, atmosfera fiind alta. De asemenea, își dorește să mergem în locuri de unde putem recruta noi membri și unde putem constata modul în care este abordată și cercetată problematica urbană, chiar *in situ*. Din acest motiv reține și ideea dna Derzsi de a viza și orașele mai mici. Nemaifiind intervenții se trece la ultimul punct de pe ordinea de zi.

6. Diverse

În cadrul secțiunii diverse, dl Iacob recunoaște că trebuie să lămurim situația membrilor CIOR, activi și inactivi, pentru că nu s-a luat o decizie finală în cadrul ultimei ședințe a Comitetului, deoarece în ultimul moment a existat un val de restanțieri care și-au plătit cotizațiile, iar pentru cei cu care nu mai eram în contact am reușit să procurăm adresele de e-mail și astfel am putut relua legătura, iar o parte dintre aceștia și-au confirmat opțiunea de a rămâne membri ai Comisiei. Ca urmare, s-a luat hotărârea de a mai analiza situația, cel mult încă un an, până la viitoarea Adunare generală, când probabil, vom apela și la niște excluderi. Referitor la taxele și situația financiară a Comisiei, dl Iacob dorește să întrebe și să se și voteze propunerea sa referitoare la plata facultativă a cotizației pentru studenți, doctoranzi și pensionari. Astfel doar cine își permite să o plătească. Dumnealui are în vedere și situația economică actuală, care nu este încurajatoare. Pentru pensionarii care nu mai au activitate susținută, dar doresc să rămână membri, crede că nu ar trebui să acționăm conform art. 10 din Statut. Solicită părerea membrilor prezenți în Adunarea generală. Dl Rădvan, crede că varianta este viabilă, adică pentru recurgerea la plata facultativă pentru cei menționați. Dl Ciobanu intervine și întreabă dacă propunerea nu trebuie integrată și în Statut. Dl Iacob spune că dacă se va accepta recomandarea Statutul v-a fi modificat ca atare. Dl Gheorghiu întreabă care este procentul pensionarilor din totalul membrilor activi ai CIOR. Dl Iacob afirmă că nu avem o astfel de evidență, dar ponderea lor, conform tabelului membrilor este destul de mică. Dl Gheorghiu crede că se poate introduce în Statut lucrul acesta, problema este de cum v-a funcționa. În acest caz, cei care ar trebui excluși nu ar mai putea fi pentru că majoritatea celor care se află în această postură sunt pensionari. Dl Iacob spune că nu acesta este principalul argument pentru excludere, ci faptul că nu au mai participat la activitățile Comisiei. Întreabă dacă cei prezenți sunt de acord să voteze propunerea privitoare la plata cotizației facultative pentru pensionari, studenți și doctoranzi. În afară de Anda-Lucia Spânu, toți cei prezenți votează pentru recomandarea de modificare a Statutului CIOR, propunerea fiind, prin urmare, adoptată.

Președintele CIOR, cere și alte intervenții. Dl Ciobanu dorește să-l felicite pe Dl Mateescu, care a primit Medalia pentru cercetarea istoriei orașelor pe anul 2025, remarcând că este a doua lucrare care are ca temă orașul Giurgiu și care a fost premiată de CIOR.

Dl Răzvan Pop ia cuvântul și subliniază că a pus bazele unui cerc de Istoria orașelor în cadrul Departamentului de Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu. Acesta este format din aproximativ 20 de studenți. De anul viitor, speră că membrii CIOR vor accepta invitațiile de a ține prelegeri studenților și de a face cunoscută activitatea CIOR. Dl Pop subliniază că există și studenți care și-au ales ca teme de licență subiecte de istoria orașelor. Dl Iacob mulțumește și afirmă că la ULBS a funcționat și un curs de istoria orașelor, fiind bucuros să s-a reluat preocuparea pentru acest domeniu, deoarece nu sunt foarte multe cursuri de acest gen și trebuie să creștem viitori specialiști, să-i direcționăm și îndrumăm, mai ales în cadrul institutelor de cercetare și universităților. Intervin în discuție dna Teodor, dna Oprescu, dl Gheorghiu și dl Anghel, toți sunt de părere că ar trebui dinamizată informația despre activitățile Comisiei și o mai bună racordare a sa cu mediul universitar de unde Comisia poate să-și recruteze noi membri, în special din rândul doctoranzilor. Toți vorbitorii subliniază că există un interes pentru subiectele de istoria orașelor, precum și faptul că, în ciuda dificultăților, conducerea actuală a CIOR a dinamizat activitatea și a încercat să mențină statutul și cercetările în care este implicată Comisia la un nivel ridicat comparativ cu situația și numărul de persoane implicate în activitățile sale. Dl Iacob le mulțumește pentru aprecieri și, pentru că nu mai sunt alte intervenții, declară închise lucrările Adunării generale.

A consemnat *Alexandru Nicolaescu*

ANEXĂ

RAPORT DE ACTIVITATE

a Comisiei de Istorie a Orașelor din România (CIOR) și a Societății „Civitas Nostra” pentru perioada 21 iunie 2024 – 26 iunie 2025, prezentat în Adunarea generală comună, Sibiu (online), 26 iunie 2025, orele 17,00-19,00

Stimate colege și stimați colegi,

Vă rog să-mi permiteți să vă prezint sintetic activitatea Comisiei de Istorie a Orașelor din România (CIOR) și a Societății „Civitas Nostra” din ultimul an care a trecut de la ultima Adunare generală, care a avut loc la Cluj-Napoca, în 21 iunie 2024.

Proiectele și publicațiile CIOR

La proiectul *Atlas istoric al orașelor din România*, coordonat de subsemnatul, au continuat activitățile de diseminare a ultimului volum publicat, *Roman* (tipărit în 2023), atât în țară (prin conferințe, prezentări și dezbateri la Iași, Sibiu, Focșani și Craiova), cât și în străinătate (Ostrava). De asemenea, apariția atlasului a fost semnalată prin prezentări de carte în publicațiile și pe site-urile de profil. Nu în ultimul rând, s-a continuat trimiterea unor exemplare ale atlasului către cele mai importante biblioteci de cercetare din țară și în câteva mari biblioteci din străinătate.

Un alt obiectiv privitor la diseminarea întregii colecții a atlasului constă în pregătirea formatelor digitale ale celor opt volume tipărite până în prezent și încărcarea lor într-o bibliotecă digitală din țară sau din străinătate. Intenția noastră este de a facilita accesul gratuit al atlaselor în format digital, însă, pentru atingerea acestui deziderat, pe lângă rezolvarea problemelor tehnice propriu-zise, trebuie rezolvate și chestiunile juridice privitoare la respectarea drepturilor de autor ale terților și încheierea unor protocoale de colaborare interinstituțională.

La volumul *Târgu Secuiesc* lucrările au evoluat lent din cauza deselor întreruperi impuse de alte proiecte, însă au fost realizate o serie de modificări și corecturi.

Volumul dedicat orașului Timișoara este sistat până la rezolvarea problemelor de personal și logistice.

În paralel, se prospectează posibilitățile de a începe lucrul la noi volume, făcându-se deplasări de documentare și detectare a unor potențiale colaborări la Focșani și Craiova. De asemenea, au fost începute studii pregătitoare pentru analizarea și publicarea unor noi surse cartografice privitoare la orașele Botoșani, Ploiești și Craiova.

Bibliografia istorică a orașelor din România (editată de Vasile Ciobanu și Anda-Lucia Spânu), cu lucrări apărute în anii 2007–2012, va fi predată Editurii Academiei Române până la sfârșitul lunii octombrie 2025. Volumul următor, cu lucrările apărute în perioada 2013–2017, va fi corectat până la sfârșitul anului. În 2026 se va continua lucrul la tomul cu titluri publicate între anii 2018–2022. Concomitent, se vor face completări la „Bibliografia istorică a orașului Sibiu” care va fi încheiată anul viitor.

Dicționarul istoric al orașelor din România (coordonat de Anda-Lucia Spânu și Maria Emilia Țiplic) stagnează de o lungă perioadă de timp și nu știm când și cum se va finaliza acest proiect, decizia aparținând conducerii Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu.

În privința revistei „Historia Urbana”, în perioada avută în vedere a fost publicat tomul XXXII/2024, 398 p. + 6 planșe A3, redactorii responsabili fiind Dan Dumitru Iacob, Julia Derzsi și Nicolae-Alexandru Nicolaescu. Reamintim că revista își menține clasificarea națională B pentru cele două domenii în care este acreditată – istorie și studii culturale, respectiv arhitectură și urbanism –, și continuă să fie indexată în cele șase baze de date internaționale: SCOPUS, EBSCO, CEEOL (în care se află întreaga colecție în format digital), ERIH Plus, Index Copernicus și Google Scholar.

La fel ca în anii trecuți, tirajul furnizat de Editura Academiei a fost insuficient, motiv pentru care i-am solicitat Președintelui Secției de Științe Istorice și Arheologie să ne direcționeze cele 30 de exemplare atribuite Secției și am mai comandat contra cost tipărirea altor 20 de exemplare.

Numărul curent, XXXIII/2025, este în etapa de pregătire editorială, iar pentru numărul pe anul 2026 așteptăm materiale până la sfârșitul anului în curs.

Din buletinul „Informații privind istoria orașelor”, au apărut cinci numere în variantă electronică (nr. 196–200), care se găsesc postate pe website-ul CIOR. În general, aceste numere cuprind informații despre organizarea sesiunilor și ședințelor, respectiv adunărilor generale ale CIOR. În acest sens, facem un apel la membrii Comisiei să trimită redacției buletinului și alte materiale prin care să semnaleze publicațiile noi sau manifestările științifice recent din domeniile istoria urbană, istoria urbanismului și arhitecturii urbane.

La seria „Contribuții la istoria orașelor din România”, ajunsă la volumul XVII, după includerea atlasului dedicat orașului Roman, nu s-a mai adăugat nici un volum în această perioadă.

Manifestări științifice

În perioada raportată au fost organizate două sesiuni ale CIOR, cu următoarele teme: „Mărirea și decăderea orașelor” (Cluj-Napoca, 20–22 iunie 2024) și cea aflată în plină desfășurare: „Periferia, zona suburbană și relația cu teritoriul în evoluția orașelor” (Sibiu, 26–27 iunie 2025, online).

În privința organizării sesiunii actuale, doresc să le mulțumesc colegilor din Comitetul CIOR și, în mod special, dlor Toader Popescu și Alexandru Nicolaescu, care au contribuit substanțial la conturarea temei și programului, precum și la asigurarea suportului tehnic și administrativ necesar pentru buna desfășurare a manifestării.

Ședințe ale Comitetului CIOR

În perioada avută în vedere s-au desfășurat două ședințe ale Comitetului CIOR, în 18 februarie 2025 și în 23 iunie 2025 (ambele online), la care s-au clarificat aspecte privitoare la organizarea sesiunii din acest an, situația membrilor CIOR și aprobarea unor cereri de afiliere la Comisie, situația proiectelor CIOR, selectarea lucrărilor propuse pentru premiere și bugetul CIOR și al Asociației Civitas Nostra. Alte chestiuni urgente sau de mică importanță au fost soluționate prin corespondență.

Numărul de membri ai CIOR

Numărul celor înscriși în CIOR a rămas tot 126, prin decesul unor membri și înscrierea altora. Mai mult de jumătate dintre membrii înscriși nu mai sunt activi, nu și-au mai plătit cotizațiile de peste 15 ani și nu mai răspund la corespondență. În ultimul an am făcut demersuri pentru clarificarea situației, solicitându-le celor în cauză, prin circulare trimise prin email, să-și reconfirme sau să-și decline apartenența la CIOR. Din 49 de membri interpelați au răspuns doar șapte. Vom continua eforturile în această privință, însă, în cele din urmă, vom fi nevoiți să apelăm și la excluderi, conform paragrafului 10 din statutul CIOR.

În prezent, doar 46 de membri sunt efectiv activi. De la ultima Adunare generală am mai primit patru solicitări de înscriere în Comisie, care au fost aprobate în ședințele Comitetului CIOR din 18 februarie și 23 iunie 2025.

Situația financiară a CIOR

Bugetul CIOR este administrat prin intermediul Asociației „Civitas Nostra”. Veniturile provin din cotizațiile membrilor, de 50 lei pe an, și donații, inclusiv cele provenite din redirecționarea impozitului pe venit de 3,5%.

Conform ultimului extras de cont, soldul de care dispune CIOR și „Civitas Nostra” în 26 iunie 2025 este de 34 823,09 de lei. În perioada raportată s-au acumulat venituri, în special din cotizații, între care unele restante, în valoare totală de 4 119,47 de lei. În schimb, cheltuielile s-au cifrat la 9 959,92 de lei, compuse în principal din plata premiilor de anul trecut (2 040 lei, cu tot cu impozit), achiziția a 20 de medalii noi (5 559,92 de lei), tipărirea revistei „Historia Urbana” (1 605 lei), servicii de contabilitate și comisioane bancare. După cum se poate constata, cheltuielile au fost mai mult decât dublul încasărilor, ceea ce creează un deficit major pentru acest an. Bugetul de care dispunem în acest moment ne permite finanțarea activităților administrative și științifice curente, însă, având în vedere și situația economică defavorabilă de la nivel național, trebuie să fim prudenți cu cheltuielile și să încercăm să creștem veniturile. Cu acest prilej, le reamintim tuturor membrilor CIOR să-și achite la zi cotizațiile și dacă doresc, când este posibil, să direcționeze către asociație o fracțiune din cei 3,5 % din impozitul anual pe venit. Cine dorește să doneze bani sau să atragă donații în beneficiul CIOR poate face depuneri în contul Asociației „Civitas Nostra” afișat pe website-ul CIOR sau la sfârșitul buletinului IIO.

La final, supunem dezbaterii și aprobării Dvs. prezentul raport de activitate, bilanțul financiar și descărcarea de gestiune pentru perioada 21 iunie 2024 – 26 iunie 2025.

Președinte CIOR,
Dan Dumitru Iacob

ANEXĂ

LAUDATIO privitor la volumul

Giurgiu de la cetate la oraș. Epoca modernizării (1830–1860). Giurgiu: Integral; București: Mustang, 2023, 256 p., autor Bogdan Mateescu

Stimați colegi,

Vă rețin atenția cu prezentarea unei lucrări deosebite din domeniul istoriei orașelor, privitoare la orașul Giurgiu, publicată cu doi ani în urmă de istoricul Bogdan Mateescu, cercetător la Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” din București.

Volumul a apărut la scurt timp după introducerea în circuitul științific a unor planuri istorice inedite ale orașului Giurgiu, identificate în arhivele ruse și publicate de Mihai Anatolii Ciobanu¹, de la Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” din Iași, un alt cercetător harnic și talentat, membru al CIOR, de asemenea premiat cu Medalia pentru cercetarea istoriei orașelor. Am amintit și de această contribuție, consacrată aceluiași oraș dunărean, pentru a sublinia faptul că introducerea în circuitul științific a unor izvoare cartografice recent descoperite produce efecte istoriografice imediate și notabile, atât din perspectiva istoriei urbane locale, prin continuarea și aprofundarea cercetărilor privitoare la istoria orașului Giurgiu, cât și a geografiei istorice, prin investigarea și valorificarea surselor cartografice cu instrumente și metode moderne de cercetare, într-un cadru documentar și tematic mai extins.

Revenind la volumul lui Bogdan Mateescu, precizăm că perioada specificată în titlu coincide cu prima etapă de modernizare instituțională și urbanistică, care poate fi delimitată de două evenimente istorice majore: reintegrarea orașului și kazalei Giurgiu în hotarele Țării Românești și Unirea Principatelor Române. În perioada respectivă, imaginea orașului s-a modificat radical, eforturile actorilor implicați în procesul de înnoire fiind direcționate asupra infrastructurii civile a urbei și nu asupra celei militare, reprezentată de vechile fortificații.

Structura volumului este articulată pe o parte introductivă, un conținut generos, alcătuit din nouă capitole, și o parte finală de anexe. Capitolele au o eșalonare logică, la fel ca și organizarea lor internă, fiecare începând cu precizarea obiectivelor și problemelor care vor fi abordate și încheindu-se cu concluzii.

Încă de la început, autorul a semnalat particularitățile, diferențele și carențele surselor cartografice și, prin exemple concludente, modul în care pot fi utilizate și interpretate. În acest context, merită apreciat efortul tehnic al autorului, care este istoric de profesie, de a georeferenția și vectoriza de unul singur planurile, pregătindu-și astfel instrumente de lucru adecvate temei și surselor de documentare.

Făcând o paralelă cu tema sesiunii actuale, apreciem faptul că autorul a dedicat un capitol studierii împrejurimilor orașului, o atenție specială fiind acordată identificării graniței fostei kazale otomane și descifrării mai aprofundate a situației topografice din vecinătatea orașului. Cu ajutorul surselor cartografice și a altor referințe de arhivă sau editate, autorul a reconstituit în detaliu cadrul natural limitrof orașului Giurgiu, a stabilit pozițiile vetrelor vechi ale unor sate strămutate și a subliniat caracterul fluctuant al cadrului natural și al locuirii umane în zonă.

În legătură cu acest capitol, precizăm că reconstituirea topografiei istorice a orașelor riverane – și ne referim la cele de pe malurile marilor râuri sau fluvii – amplifică handicapul cercetării, pentru că investigatorul se confruntă cu un teritoriu mai fluid, a cărui înfățișare s-a schimbat în timp, în funcție de sezonabilitatea și variațiile regimului hidrologic al apelor respective, în acest caz al Dunării.

În alte secțiuni ale cărții se tratează evoluția urbanistică a orașului Giurgiu în ultimele șase decenii de stăpânire otomană, context în care este limpezită situația și evoluția fortificațiilor militare construite în decursul timpului la Giurgiu. Schițele cu perimetrele fortificațiilor – între care și cele ale altor fortificații de pe teritoriul României, utilizate inspirat ca etalon comparativ –, planurile de reconstrucție a fațadelor castelului și cele de reclădire a fortificației bastionare, așa cum arătau aceasta în 1772, consolidează descrierea obiectivelor militare. Subsecvent a fost tratată și evoluția teritorială a așezării civile, dependentă de topografia obiectivelor militare și afectată radical de conflictele armate din perioada avută în vedere.

¹ Mihai Anatolii Ciobanu, *Giurgiu în cartografia istorică a marilor imperii. Epoca războaielor de la 1769 la 1854* (Giurgiu: Editura Akakia, 2022), 98 p., 29 pl.

Ca și în alte studii publicate anterior, Bogdan Mateescu a sesizat o carență istoriografică majoră în privința cunoașterii modului de organizare și funcționare a instituțiilor statului modern, cum este cazul Departamentului Dinăuntru (Ministerul de Interne) sau cel al Direcției Lucrărilor Publice, pe care le-a analizat în cadrul volumului. Investigații similare au fost direcționate și asupra organizării administrației locale și mai ales asupra rolului acesteia în sistematizarea și modernizarea orașului Giurgiu. Cu ajutorul planurilor istorice, autorul evidențiază transformările urbanistice majore, modul în care vechile fortificații au fost parțial demolate sau integrate în arhitectura unor noi clădiri și incinte. În acest context, autorul a analizat și ilustrat grafic în subcapitole distincte, înființarea și amenajarea unor noi instituții, cum sunt carantina, cazarma și temnița, însă a abordat și aspecte urbanistice, administrative și socio-demografice. Câteva dintre proiectele edilitare importante au beneficiat de investigații istorice detaliate și de reconstituiri grafice sugestive, cum este cazul carantinei, unde autorul a desenat la scară întregul ansamblu (compartimentarea interioarelor, releveele fațadelor), rezultatul constituind atât un model de cercetare istorică, cât și un suport științific utilizabil pentru diferite proiecte de diseminare publică, de la expozițiile muzeistice permanente, cu reconstrucții de machete 3D, până la crearea unor filme documentare.

Bogdan Mateescu a explorat și etapele de extindere a orașului modern, acordând o atenție specială incorporării satului Smârda și evoluției urbanistice ulterioare a acestui nou cartier. Nu a fost neglijată nici relația de coabitare a orașului cu Dunărea, unde s-a pus accentul pe proiectele de amenajare a malurilor fluviului și de protecție împotriva inundațiilor.

Capitolul final este dedicat unei evaluări comparative între orașul de altădată și orașul actual. În fapt, prin confruntarea surselor cartografice și cu ajutorul altor mărturii istorice, inclusiv fotografice, sunt identificate ariile naturale și urbane, fragmentele de tramă stradală, ruinele și obiectivele construite care se mai conservă sau se mai pot distinge în imaginea și structura orașului contemporan. Modificările survenite în decursul timpului sunt argumentate convingător și cu ajutorul planurilor de reconstrucție, aceasta fiind o altă modalitate de recuperare și valorificare a memoriei istorice.

În partea de anexe finale – alte anexe fiind incluse în cadrul unor capitole – sunt cuprinse planuri de sistematizare comentate, planuri arhitectonice (ale carantinei), harta zonelor inundabile, planuri și profiluri de diguri, planurile satului, respectiv cartierului Smârda și planuri de situație privitoare la extinderea, sistematizarea sau pavarea unor străzi și scuaruri.

În ansamblu, prin această cercetare întreprinsă cu multă pasiune și profesionalism, Bogdan Mateescu ne propune o istorie a tranziției de la orașul otoman la edificarea orașului modern, cu evidențierea celor mai importante prefaceri urbanistice, legislative și instituționale. Nu este o istorie completă, ci o investigație selectivă, de prospecție, însă cu rezultate solide, fundamentate pe valorificarea critică a izvoarelor primare și pe o argumentație științifică robustă, totul livrat într-un discurs coerent, consolidat de o grafică inspirată și calitativă.

Din perspectiva noutăților pe care ni le propune, cartea se remarcă printr-o documentare temeinică și o abordare reflexivă și inovativă, care combină metodele clasice de interogare și valorificare a izvoarelor istorice, în acest caz surse cartografice, cu avantajele utilizării instrumentelor și tehnologiilor digitale. Descifrarea, transpunerea și livrarea informației extrase dintr-un document de arhivă într-o schiță, diagramă, reproducere grafică sau plan de reconstrucție necesită mai mult timp și abilități tehnice suplimentare, însă rezultatul merită deoarece facilitează asimilarea datelor și înțelegerea aspectelor istorice complexe. Investigația istorică are și un caracter experimental, însă cu rezultate pozitive, chiar spectaculoase pe alocuri, cu numeroase aspecte clarificate și altele inedite, cu multă informație nouă, extrem de utilă.

Pentru motivele expuse mai sus, Comisia pentru Istoria Orașelor din România acordă domnului Bogdan Mateescu Medalia pentru cercetarea istoriei orașelor. Îl felicităm și îi urăm succes în continuare în activitatea profesională!

Sibiu, 26 iunie 2025
Dan Dumitru Iacob

Informare

Vă informăm că plata cotizației de membru al CIOR, în cuantum de **50 de lei pe an**, poate fi virată în contul **Asociației Civitas Nostra. Societate pentru Studiul Istoriei Orașelor**, deschis la Banca Transilvania, **IBAN: RO66BTRLRONCRT0590772701**. Cu acest prilej, vă aducem la cunoștință faptul că plata taxelor bancare trebuie suportată de deponent, altfel suma cotizației transferată în contul Asociației va fi diminuată ca urmare a perceperii taxelor interbancare.

Romanian Academy

Commission for The History of Towns in Romania

INFORMATION ABOUT URBAN HISTORY

Summary

The current edition of the Newsletter includes the minutes of the Committee Meeting of the Commission for the History of Towns in Romania, hosted online in Sibiu on 23rd June 2025, and the minutes of the General Meeting of the same Commission and the “Civitas Nostra” Association – Society for the Study of Town History, held online in Sibiu from 26th to 27th June 2025. The Newsletter also contains the CIOR’s general report for the period June 2024 – June 2025 and *Laudationes* for the volume that was awarded the Medal for Research in the History of Cities.

Rumänische Akademie

Kommission für Städtegeschichte Rumäniens

STÄDTEGESCHICHTLICHE INFORMATIONEN

Resümee

Die vorliegende Ausgabe des Informationsblattes beinhaltet das Protokoll der Ausschusssitzung der Kommission für Städtegeschichte Rumäniens, die am 23. Juni 2025 in Sibiu/Hermannstadt stattgefunden hat (online) und das Protokoll der Vollversammlung der Städtegeschichtekommission Rumäniens und des Vereins „Civitas Nostra“ – Gesellschaft für das Studium der Städtegeschichte, die am 26.–27. Juni 2025 in Sibiu/Hermannstadt stattgefunden hat (online). Die vorliegende Ausgabe enthält außerdem den allgemeinen Bericht der CIOR für den Zeitraum Juni 2024 bis Juni 2025 sowie *Laudationes* für den Band, der mit der Medaille für Forschung zur Stadtgeschichte ausgezeichnet wurde.

Comisia de Istorie a Orașelor din România
Bulevardul Victoriei 40, RO – 550024 Sibiu, tel: 0040 269 212604, fax: 0040 269 216605
www.icsusib.ro; nicolaescu@icsusib.ro

Asociația Civitas Nostra
IBAN: **RO66BTRLRONCRT0590772701**

ISSN 2284 – 502X, ISSN – L = 1224 – 2853

Redactor: Alexandru Nicolaescu